

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITS, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

La veu dels districtes

DISTRICTE I

—Jo, ni cal dirlo: sempre pels republicans.

DISTRICTE II

—May he sigut gubernamental, però aquesta vegada votaré pel Gubern.

DISTRICTE III

—Aquí tots som autonomistes y republicans; pero, com que l' vot es secret y al món hi ha gent tan fresca...

DISTRICTE IV

—Ara, ara 'ns les pagarán totes aquestes macos dels fets vandàlics!...

DISTRICTE V

—Vaja, davant del manifest de l' Esquerra, jo votó pels esquerrans.

DISTRICTE VI

—Ma parese qu'eso's autonomistes nus van à arollar.

DISTRICTE VII

—N' hi ha un que... nada, jo no'l voto.

DISTRICTE VIII

—República y autonomía, autonomía y república: jo no'm mòch d' aquí.

DISTRICTE IX

—¿Que qui sortirà? Aixó ni's pregunta. ¡En Pere Corominas!

DISTRICTE X

—¿Volent que 'ls digui la veritat? Ab els de la Lliga no hi crech.

¡A VOTAR!

Demà, cridat per la lley, tornarà el poble de Barcelona á acudir á las urnas. Se tracta de la renovació del Ajuntament, de la corporació que regula la vida de la ciutat y administra els seus interessos, y cal que 'l poble, penetrat de la trascendència de aquesta elecció, miri ben bé á qui dóna 'l vot y en quí deposita la séva confiança.

La Esquerra Catalana, qual programa municipal, contingut en el bell manifest que tots hem aplaudit, satisfà plenament les nostres aspiracions, presenta la candidatura que á continuació publiquem. A questa es la que 'ls autonomistas votarán en las eleccions de demà y la que indubtablement sortirà triomfant de las urnas si tots, ab el pensament ben amunt, cumplim ab el nostre deber de barcelonins, de demòcratas y de republicans.

Candidatura de l' Esquerra Catalana

DISTRICTE I

Odón de Buen

Uniò Republicana

DISTRICTE II

Santiago Gubern

Nacionalista republicà

Conrat Rouré

Federal

DISTRICTE III

Joaquim Lluhí Rissecch

Nacionalista republicà

Francisco Alamán

Uniò Republicana

DISTRICTE IV

Eduard Calvet

Nacionalista republicà

Just Huguet

Uniò Republicana

DISTRICTE V

Emili Ricart

Uniò Republicana

Joseph Garreta

Progressista

DISTRICTE VI

David Ferrer

Nacionalista republicà

Víctor Lucas

Uniò Republicana

DISTRICTE VII

Víctor Cusó Amat

Uniò Republicana

Juli Marí Tey

Federal

DISTRICTE VIII

Manel Rius y Rius

Nacionalista republicà

DISTRICTE IX

Ildefons García del Corral

Uniò Republicana

DISTRICTE X

Pere Corominas

Nacionalista republicà

DISTRICTE XI

Francisco Montañá

Federal

LA SENMANA

ENTRE 'l desconcert de veus estridents, precursor de la batalla electoral de demà, sona una nota tendre que ompla l'ànima de dolsura. [La sentiu... Ja han retornat de Melilla els primers reservistes!]

No cal expressar ab quina alegria consignem aquest fet, més eloquent per si sol que totas las gazetillas oficiosas y tots els comentaris dels corresponents en el teatre de la guerra.

Sí. El regress dels reservistes ho diu tot. Quan el Gobern repatria aquests soldats, acostumats ja á las fatigues de la campanya y coneixedors del enemic ab qui se les havien deheure, es que efectivament la nostra acció militar al Riff es acabada.

Quedis, pera 'ls que, en plazo més ó menos breu, haurán de discutir y esbrinar las causes, el desenrollo y la finalitat de la guerra, el recor de las neigras fetxas que 'ns parlan del barranc del Llop y de tants altres barranques que avuy encare no coneixem: per nosaltres, pel nostre poble, la gran fetxa d'aquesta campanya es el 8 de Desembre, en que Barcelona ha vist entrar en el seu port els vapors *Catalunya* y *Villaverde* conduint als primers repatriats del exèrcit d'Africa.

Ja han vingut els primers. Tan-de-bó que aviat vejem arribar els últims!...

En el número del passat dissapte donavam una lleugera idea dels galans comptes que á propósito de la ocupació del Riff estan fent els senyors ministres y en representació d'ells l'inefable Moret.

Y com totes las medallas tenen dret y revés, bo serà que 'ls nostres lectors, ara que ja coneixen la part bonica de l'aventura rifanya—trassada, com deuen recordar, per las pulidíssimes mans de don Segimon—douguin també un vistassó á la cara lletja, grabada per un observador potser no tan performat com el president del ministeri, però bastant més segur qu'ell en el maneig del buril.

«A Casablanca—comensa dibent l'aludit *grabador*—els francesos han ocupat 600 kilòmetres quadrats de terrenos, si no extraordinariament fértils, possibles al menos pera'l cultiu. El seu exèrcit d'operacions no va excedir mai de 10,000 homes; el total de les seves baixas ha sigut 13 morts, no experimentant cap fracas, y han deixat un exèrcit d'ocupació de 5,000 homes, respectant las organacions morunas y quedant els habitants en sas poblacions dedicats á las feynas agrícolas. El cost total ha sortit á tres milions mensuals.

Nosaltres hem ocupat á Melilla 400 kilòmetres de rocas, timbots y figueras de moro; hem necessitat per això, enviarhi 45,000 homes, hem tingut de 2 á 3,000 baixas, sens comptarhi las malalties; hem experimentat dos ó tres fracasos de marca major; en el terreno ocupat no hi varen quedar ni las ratas y s'anuncia que hi haurém de deixar 22,000 homes d'exèrcit permanent d'ocupació, y'l gasto surt á rho de 25 milions de pessetas cada més.

»La comparació, com se veu, es edificant. Y... punt.

Fins aquí el revés de la famosa medalla.

Ara que 'l lector n'ha vist la cara y la creu, ¿vol tenir la bondat de ferse 'ls comentaris ell mateix?

PIF-PAF

A LA TERCERA....

Aho diu el *ditzo*: á la tercera, va la vensuda. Y per tercera vegada el poble, acudint ab fé y entusiasme á las urnas, demostrará de una manera que no donará lloch á dubtes que vol una sola organació ben robusta, una sola acció ben orientada y una sola bandera ben honrada y pura.

El dia 2 de Maig d'aquest mateix any, ab motiu de las eleccions municipals, naixia esplendorosa la Esquerra Catalana; aquella aparició maravillosa deixava parat á tothom, fins á nosaltres que tant hi confiavam, esperant que com sempre la fermesa, la convicció y el bon sentit del poble català aprofitarien aquella ocasió pera manifestarse.

L'indicació feta als vells partits republicans no podia esser més clara; devíen dessapareixer pera robarstir ab tots els seus elements sans al nou partit republicà de Catalunya; el novell acoblament de nacionalistas republicans devia recullir l'avertencia; havia d'enriquir ab sos components á la forsa potent que anava á formarse; els uns ab sos entusiasmes republicans y els altres ab sas convicçions catalanistas, formarien el bloc irresistible que havia de lluytar baix el sagrat lema de: *Catalunya y Llibertat*.

Això volia el poble y per això havia respot gallardament á la crida de la coalició d'esquerristes. No podia envanirse d'aquella victoria, ni la anacrònica Unió R publicana, ni el presumptuós Nacionalisme, ni el momificat partit Federal, ni el microscòpic Progressisme. Entre tots, isoladament, no fan deu mil vots; alegata en una sola acció varen sumarne vinticinc mil.

Malgat la clara manifestació de la voluntat popular, la Esquerra Catalana no existeix encare més qu'en el desitj y en la conciencia popular: els prohoms de las diverses agrupacions, per petitesas incomprensibles, per ridícules envejetas, per incompatibilitats de carácter, dificultan la desitjada unió, y solsament en èpocas electorals se soldan malament per uns quants dies, després de donar espectacles vergonyosos, y llavoras, gracies encare al generós entusiasme popular, apareix la gloriosa Esquerra

Catalana actuant ab sa poderosa forsa y vencent bravament á sos enemicis.

Aquest hermós espectacle que ja s'havia donat el dia 2 de Maig, va repetirse el 24 d'Octubre, consequint un sorollós triomf en las eleccions provincials. Per segona vegada la conjunció d'uns organismes, ab idèntich ideal però ab diferents personalitats, fou rebuda pel poble ab aquell dale revelador d'un viu desitj d'unió definitiva. El sentiment d'Esquerra, viu en el cor del poble, dona vida y ànima á la conveniencia d'Esquerra que havia fet pactar als vells partits.

Pero á la tercera va la vensuda y avuy som á la tercera. De nou anirém ab ardidesa y fé á la lluita, tancant els ulls á las baixes de la gestació y á las impuresas del frut; per sobre dels homes hi posém nostre amor al ideal y per la Llibertat y per Catalunya, anirém demà á la lluita ab la fermesa del qui ja sent als llavis l'avangust de la victoria y el convinciment de que aquest tercer triomf serà la definitiva constitució d'un partit únic d'Esquerra Catalana.

Hi ha una bandera: Catalunya y Llibertat; hi ha un programa: cultura y acció social. Al vol de tan hermosos objectius ens movém tots. Si els escassos fidels de vellas y migradas capelletes persisteixen en son isolament, y no volen venir ab el poble á respirar á plens pulmons els santos ayres de més modernes bregas, allá ells; el poble sabrà imposar-se, y l'Esquerra Catalana actuarà ferma y potent, prescindint de super-homens, fent per la Llibertat forsa més que 'ls baladriers que no se la tocan dels llabis, y fent per Catalunya forsa més que 'ls hipòcritas que la fan servir de mantell pera cubrir sos reaccionaris instints.

Republicans de Catalunya! A votar demà per la causa del poble. ¡Republicans de Barcelonala! A donar trenta mil vots á la candidatura d'Esquerra pera imposar de una vegada la vostra voluntat y aplegar, baix una sola bandera, á tots els bons republicans de Catalunya.

JEPH DE JESUS

I jo fos capaç de prendre seriós el manifest dels bisbes espanyols contra les escoles laiques, quantes coses podrà dir! Però... no val la pena. El joc es massa conegut. Precisament (hi ha Provïdència...) mentre aqueix pobres episcopats espanyols excita, encara!, al govern a impedir tota ensenyància no expressament catòlica, perqüè la religió catòlica es la de l'Estat, els bisbes francesos exigeixen, en nom de la llibertat dels pares, el dret de sostreure els fills a l'ensenyança dels textes oficials. Veieu, doncs, dues corrents contraries: a França, se demana el respecte a l'interès privat dels pares catòlics contra l'ingerència pública de l'Estat; a Espanya, se demana l'ingerència pública de l'Estat contra l'interès privat dels pares no catòlics; i sempre l'institució que presenta tal demanda es una mateixa Església catòlica, apostòlica, romana... No crec qu'el cinisme pugui arribar molt més lluny. Per lo demés, aleshores del Pressupost de cultura ja pogué veure's fins ont arriba la cortesia social de certes gents, i la sinceritat am que Tartuf pot arribar un dia, veient-se perdut, a cridar: Visca la llibertat!

«El qui no està am mi està contra mi»,—dienells. —Es impossible, en una bona educació escolar, prescindir en absolut de la coneixença de la religió, element primari de l'humanitat.—Es cert, senyors meus. Però l'ensenyança pura de les religions com element històric, com a actuació secular en la marxa de les generacions, ha d'esser, penso jo també, ensenyada en les escoles.—Més sou vosaltres qui no ho volieu. Perqüè l'ensenyança exclusiva d'una religió, isolada i encara, reduïda a l'expressió incomprès e inexplicada dels dogmes, imposats com a coses indiscutibles i sagrades, es tot lo contrari de la coneixença de la religió, de la Religió en absolut, es dir, de totes les manifestacions religioses manifestades en els temps i en els pobles. Una religió exclou la religió, perqüè exclou les religions. Es aquelles una veritat massa sovint oblidada, per un curiós equívoc.

Però, es clar!, els catòlics preferirien un hipòcrita silenci en tot lo referent a religió, que l'ensenyança pura de les religions. Saben massa bé que *llur* religió no resisteix a la prova...

De totes maneres, en el manifest episcopal hi ha delicioses coses, ingenuïts escapades a la ploma, inapreciables mostres de mesquinesa espiritual. Sobre tot aquest paragaf: «Inclinado el hombre al mal, necesita la creencia en un premio y un castigo eternos para contenerse dentro de los estrechos límites del deber...». Es el concepte utilitarie de la religió; de la religió qui, sentint-se perduda com a fe, com a domini natural de les conciencies, acut a l'argument material de *conveniencia*, de *gendarmeria*, pera oferir-se com *útil* al govern de la terra, ja que no pot esser *veritable* als ulls de la raó. Es, en fi, el *Déu guardia civil* d'en Bartrina; es l'*infern* de les flames eternes, enteses no ja simbòlicament, sinó material i grosserament; aquell infern qui va produir, per natural reflecte sobre les lleis, la foguera o cremaren els heretges i judaïsants. ¿No cremava condannats el Suprem Jutge, enllà de la vida? Doncs si els jueus temporals de la terra cremaven també els relapses d'aquest món, no farien sinó imitar l'obra divina. Vetaquí un bell cas d'influencia saludable de la religió en les costums i en les lleis; vetaquí un bell cas d'aqueixa moral cristiana, qu'a mi'm sembla encara més funesta que la doctrina. ¿Es que la desvirtuació absoluta del concepte d'amor entre

home i dona, i la consagració històrica de la pena de mort rebuda de les lleis bíbliques, i la divinisió de la mort i del sacrifici, i l'institució de l'almoina com a rescat suficient qui excusa la propria riquesa, no són a un temps mateix els mals de la nostra societat i la conseqüència de la fatal religió que patim?

Vegis, seguint aquell concepte de religió-gendarmeria, com els bisbes senyalen als governs el perill de les escoles laiques perqüè són, diuen, llevor de socialisme, mentres en canvi les escoles religioses ensenyen a esser bons patriotes i vencedors en l'hora dels Sedans!—Oh Crist, tu, el de la pau, la pau, la pau! No en va recordat aquests dies a Paris Paul-Hyacinthe Loison (el famós ex-Pare Jacinto) que els conceptes incriminats an en Ferrer sobre la patria són els mateixos qui, en el món no espanyol, en el món civilitzat, han atret el respecte i l'admiració sobre la persona d'un Tolstoi, qui's propaga en la Santa Russiá. Ja vaig fer-ho notar jo, abans del procés, en un paràgraf que la censura mitila, uns dies en que certa innoble ploma de *La Vanguardia* vomitava baixes injurias contra el Gran Rus!

Mentre l'escola pública no sia *laica*, ¿com podrà dir-se, en vertut, *pública*, si pública i laica són una mateixa cosa? En l'escola, més qu'en lloc, se manifesta patent la rivalitat secular entre l'Estat i l'Església; i mai podrà dir-se que l'Estat domina plenament el territori nacional mentre l'Església sia esclava de l'Església; perqüè l'Església es la matrinya de la Ciutat.

Quan se diu: «la religió de l'Estat es la catòlica», de fet se segregà de la nació representada per aquell Estat tots els ciutadans qui pertanyen a una confesió distinta de la catòlica, o qui no pertanyen a cap confesió. Vetaquí un cas flagrant de separatisme!

I ¿com podrà haver-hi mai ensenyància obligatoria si una religió determinada s'imposa a tots els deixebles en l'instrucció? Imaginieu els crids dels catòlics si una llei els obligués a prendre en l'escola l'enseñanza d'una religió enemiga! Els plans de persecució, les excitacions a la revolta, serien formidables. —I veieu-los en canvi a ells imposant encara, com en llur vil història, la creencia per ministeri de la llei. Es que, conforme amb el criteri clàssic del catolicisme, l'Estat no es més qu'en el *braç seglar*, el còs encarregat d'obrir a l'ànima, a la part noble, qu'es l'Església; el famós *braç seglar* qui, tot exercint de butxi, tot encenent les fogueres ordenades per la potestat religiosa hipòcritament passiva, carregava bonassament am la responsabilitat externa...

El sofisma final del manifest dels bisbes es imparable. Retreuén l'article 11 de la Constitució; i fonamentant-se en que no són permeses altres manifestacions públiques que les de la religió oficial, voldrien impedir com a manifestacions públiques les dels professors, fins dels professors *privats*, perqüè com l'assistència a llurs classes es lliure per a tot-hom, els locals poden considerar-se públics—L'argument es d'or. Senyors bisbes, no s'cancel·len. Enteses així les manifestacions públiques, es més evident encara que, no ja l'escola; ni el *meeting*, ni el llibre ni el periòdic són lícits si fan manifestacions contraries a la religió o a la moral cristianes, a pesar de l'article 13 de la Constitució on se consigna que tot espanyol es lliure d'emetre les seves idees i opinions, ja de paraula, ja per escrit; ni aquestes mateixes paraules que jo arre mateix vaig exposant serien lícites de cap manera. —Però, desgraciadament pera aqueix episcopat de totes les ignoràncies, hi ha una reial orde c'reular als govern

s'imponeritable l'efecte que l'programma electoral de la Esquerra Catalana ha produbit en l'opinió.

Feva anys que l' poble barceloní no havia rebut una sortagada espiritual tan forta y intensa com la que aquest document li ha causat. El pervindre de la capital de Catalunya queda marcat allí ab línies de vigor tan extraordinari que, vingui lo que vingui, es impossible que ja ningú pugui borrarlas.

Si Barcelona vol esser, cal que sigui lo que l'manifest deixa entreure. Y pera esserho, no hi ha més camí a seguir que l'qu' en el mateix se li trassa.

La bandera electoral de las legions republicanas es, donchs, bandera de lluita per avuy y programa, pera més endavant, de futuras y gloriosas campanyas.

(Que l'dia de demà, en que per primera volta va al combat, sigui el de la seva primera victoria!

D'una carta molt sustanciosa que sobre las eleccions municipals escriu á un seu amich el senyor Sol y Ortega:

«El mejor republicano no es el que más alardea de ello...»

El que más alardea...

Ja m'sembla sentir á don Alacandro, al llegir tina alusió tan transparent com poch afalagadora:

—Renacuajo!... Sabandija!

Al teatre Espanyol de Madrid va debutar l' altre dia la filla del famós polític, ja difunt, don Cristino Martos, y, segons compta la premsa, resulta ser una gran actriu.

No es d'extranyar.

Son pare també ho havia sigut un gran actor, sobre tot en el gènere parlamentari.

Y com que l's testos se semblan á las ollas...

¿No han llegit el manifest electoral dels lerrouxis?

Es un document notable.

Segons d' ell se desprén, lo que don Alacandro 's proposa en la batalla electoral de demà es veure si á Barcelona hi ha materia pera fer un gran poble ó si —còpiem fidelment el text pera evitar enredos— hay sólo pasta para hacer bollos para que las monjas, amigas de los frailes, tomen chocolate en compaüta de los frailes rollizos de amplio cogote.

Ánimo, valents!

Si aquest programa per bandera —deixant apart las seves belleses literaries— no alcancen la victoria, ni més...

Aixó dels frailes rollizos, y l' xacolata y l's bollos fa venir unas ganas... de guanyar!

Tant mateix en las eleccions de demà las dretas lluyaran unidas. La Veu va insinuarlo ab aquest solt:

«Se pot donar per segur que no lluyará en aquestes eleccions la coalició tradicionalista-integrista-conservadora-Defensa Social, que lluyá en las provincials darreras.»

«Y per què l's de La Veu no tenen pit pera dirlo que la coalició s'ha fet? Algúns suposen que es degut á que així, després de las eleccions, podrà atribuirse ella tots els vots obtinguts. Nosaltres no ho creyem així. Nosaltres creyem que es degut á que l's mateixos regionalistes se'n donan vergonya d'anar ab semblant companyia.»

Calculin, fentne escrups els de la Lliga, qué tal serán els companys!

Bonnes tardes.

Qué se li oferí?

Jo voldria esser regidor.

Prou.

Y venia á saber de quina manera podrà arrelmelm pera sortir elegit.

Ja veurá, podrà venir ab nosaltres.

Per xó m'hi dirigeixo.

Vosté té prestigis?

Dintre la familia, prou.

Té diners?

No gayres. Per xó busco...

Poch més ó menos, ab quina quantitat compta?

Cinch ó sis mil pessetes.

Disposadas pera gastar...

Com signi, mentres surti elegit.

Mil pessetas pera gastos d'elecció y las altres cinch mil en accions del nostre diari. Li està bé?

Divinament.

Cosa feta. ¿Cóm se diu, vosté?

Fulano de Tal... —

(Escena que durant alguns días va repetirse ab molta freqüència).

Una de las moltes collas republicanas qu'ara fan la viu-viu á la capital d'Espanya, ofereix un banquet al senyor Sol y Ortega.

Aquest s'ha apresurat á dir qu'accepta, però ab una condició; ab la condició de que s'aplassi l'ápat fins després de les eleccions.

Naturalment...

El senyor Sol

ja sé l'que vol:

Vol que l's galls, abans de menjats, se piquin una mica las crestas.

En Ricardo Soriano Sánchez, malgrat tenir els noms més pera esser modest municipal que flamant regidor, va de candidat pel districte V, y en els car-

tells, sota l'seu nom, ha posat l'epígraf: «Propietario é Industrial—Popularísimo en toda Barcelona.» Aixó de ser popularísimo es cert, però calia, pera que tothom sabés ben bé de qui's tracta, que hi agafés l'alias: Suri.

Perque per Suri es com el coneixen tots els trinxerayes.

—Ahont vas?

—Al Suri.

—Tú sol?

—Ab la Xava que adinya 'ls rumbis.

Per cert que l' document ahont hem vist aixó del Popularísimo, acaba ab aquesta filigrana de coletilla, que estimariam se 'ns posés en clar:

«Los que sientan verdadero amor á la República, á la Libertad, á la Autonomía, al mejoramiento social y de cultura, de Barcelona, todos, todos, votarán la candidatura Republicana Radical.»

Ho entenen? No, eh? ¿Oy que aquí s'hi veu l'influencia de la pantomima?

Nosaltres, pecadors, que 'ns pensavam que lo menos que s'podia exigir á un pretendent á regidor barceloní, era que sabés llegir y escriure!

Del discurs d'en Miró y Trepot al Tivoli, segons la versió de *La Publicidad*:

—Se ian los separatistas con los carlistas.

—Els separatistes, diu?

—Sí, sí, els separatistes.

—Però ahont son? D' ahont els ha tret? Qui vol dir? No li sembla que l'senyor Miró y Trepot, amoniat ab aixó de la futura exposició barcelonina, no s'ha donat ben bé compte del moment polítich?

—Potser si que es aixó!

—Es clar, home! Abans de sortir de casa seva devia dir: «De qué parlaré? De qué parlaré?» No estava al tanto de lo que ara passa, ha agafat un diari pera enterarsen per sobre, y el diari devia esser de quatre ó cinc anys enrera.

—Y encare, *La Publicidad*! Perque aixó d'unir als carlins ab els separatistas, tant ara com temps enrera, sòls podia acudirese á *La Publicidad*!

—Qué dirán á Sant Feliu?

—Calli, home, calli!

Si nosaltres tinguessim el vot al districte VII, agafaríam un tres de paper blanch, y el tiraríam á l'urna ab la naturalitat que s'han de fer aquestas coses.

Si votariam á n'en Maríal, ni á n'en Cusó, ni á n'en Doménech, ni á n'en Lladó y Vallés. Al primer per que no 'ns dona la gana, al segón perque creyem que s'farà molt bé deixantlo á casa seva, que ja es vell y necessita repòs, al tercer perque creu en don Alacandro y al quart perque es nebot de n'en Vallés y Ribot —parentela que s'amaga perque té por que l's radicals no l'votin— y perque essent tant jove fa massa anys que vol esser una cosa ó altre. Y quan hi ha sobra d'afanys, hi ha falta de confiança.

Bé han tingut prou desgracia l's electors del districte VII!

D'uns versos que l'diumenge insertava *La Publicidad*:

—Hay!, esta vez fué por siempre!

—Aqué va que aquesta h de l'Hay! es la que va es caparse d'aquell Otel de la setmana passada?

LLORET DE MAR, 2 de desembre

El dia 30 del passat novembre tingué lloc en aquesta vila l'enterro del honrat y consequent republicà en Pere Suris, á qui acte assistí nombrosa concurrencia, desitjosa de tributar al difunt una prova de la simpatia que difusió en vida.

A cada nou acte d'aquesta naturalesa que s'celebra, els clergals se revolcan en el llot y s'esforsan en amagar sota un vel d'indiferència el despit que ls ofega. El rec tor podrá passar balses per cap d'any, y quina mica farà quan vegi la disminució anyal dels seus ingressos. Al últim, haurà de posar agències de negocis... bruts, per anar passant aquesta vall de llàgrimas. ¡Pobret!

VENDRELL, 2 de desembre

En las eleccions municipals prop-passades del 2 de maig, el poch element caciquista que queda en aquesta vila, no s'vege ab prou forces pera combatre al enemic republicà, y per lo tant deixá de pendre part en las eleccions.

Pero ara ja han tornat las eleccions, y aquesta vegada ja s'veuen prou potents pera presentar candidats pel Municipi, y diuen que estarán contents ab treure tant sols un candidat victoriós, pero posar á la presidencia municipal; pero com que l' poble es republicà sabrà defensarse com ho ha fet ja algunes vegadas y sabrà ensorar á aquests cacichs que volen enganyarlo, com va fer en las anteriors eleccions municipals, que s'van importar una derrota tan tremenda, que ni la dels moros á Casablanca.

Lo que hauríam de fer dits cacichs, fora que la vigilia de las eleccions anessin á avisar de la *Neutra* pera que estiguin alerta per lo que l's anirà á passar, y als administradors del cementiri, perque ls preparin un bon sort, que hi cípigan tots y que no puguin sortirme mai més.

VICH (RODA), 5 de desembre

El nostre merlot Sant Perench se'n puja á la trona el diumenge prop-passat, y allí de disbarats contra l'slleidors de LA CAMPANA y LA ESQUERRA ne va dir, que n'hi havia per llogarhi cadiras.

Sembra mentida que d'un home de carrera ne sortissin aytals p-ràulas.

Per últim las emprengué contra l's socialistas, dihen-ne les mil pestes, y aixó que ningú ignora que aquests, com á traballadors, son lo millor que tenim al poble.

Cuidado, senyor Corb... A la segona, catxa-mona!

MAYALS, 3 de desembre

S'ha celebrat l'enterro civil de la nena María Ballester Mestre, filla del conegut liurepensador Joan Ballester. Es la primera manifestació d'aquesta indole

que ha tingut lloc en aquest poble. L'acompanyament va ser nombrósissim y en el seguici hi anava una banda tocant *La Marsellesa*.

La família de la desgraciada criatura rebé grans mostres de simpatia per part dels corregionalistes.

CASSÀ DE LA SELVA, 6 de desembre

Els esbirros reaccionaris d'aquest poble estan que treuen focs pels caixals contra el nostre Ajuntament republicà. S'empenyan per tots els meids en que surti triomfant la seva candidatura en las próximes eleccions municipals.

¡Vos compadeixos de veras! ¿Qué no ho veuen que l' poble n'està massa escalbat de vosaltres? ¿Qué vos creieu que no ho va haver que pretensin que desapareixessin per sempre més aquells vintidos homes honrats que feren permanecer empresonats durant tres mesos y mitj, y que, gràcies als nobles senyors Magistrats de l'Audiència de Girona, se troben al costat de las seves famílies?

Cobarts y traidors, usurpadors de conciencias, teniu encare barra de volernos governar! Aixó no ho logareu. Diumenge vinent el poble vos demostrarà qu'estém cansats de vosaltres.

COINELLÀ, 6 de desembre

La lluita electoral del próximo diumenge s' presenta molt interessant, havent de fer la meytat dels concejals de que s'compon el Consistori, que son cinc. S'han presentat nou candidats proclamats, haventne de fer pel primer districte, per majoria, 2, y per minoria, 1, y pel segon districte 1 per majoria y 1 per minoria, y tota canvió obté sigui la majoria sigui la minoria en un dia-tríptic.

Tocant á la part republicana, encare que s'hagin unit varias entitats, tindrà prou feyna, tenint la part radical que va sola ab la seva candidatura, y es una llàstima, que tots plegats s'hagueren pogut fer una bona candidatura d'administració, fixantnos ab l'acer de certs candidats proclamats, entre ls quals hi ha algun que deixé bon record, havent sigut arcalde varis vegades.

D'amar tal com se presenta, perilla que s'fassí majoria dels mauristes y hasta de més enrera, y llavoras se podrà agrair á la manera de procedir que es veig en molts llocs, que de les divisións se'n valen els contraris.

LLANÇÀ, 6 de desembre

Diumenge passat va tenir lloc l'enterro civil de una filla del conegut liurepensador Plácit Roch. Al seguici hi concorregueren moltíssimes persones, entre las que s'hi contaven algunes dones. Una orquestra del mateix poble executà algunes composicions delsems repertori.

SALLENT, 6 de desembre

—Net ó brut, vull tornar á ser arcalde. —Veus que la frasse cínica del célebre capitó del lerrouxisme saliente. Veient que net li era impossible sortir ab la seva, altra vegada se'n alfa ab els titulats de *La Lliga* ó Comitè de Defensa Social. ¿Aixó no es una brutícia? Ni els de *La Lliga* l'ajudaran á pujar ni ell farà gayre bé als de *La Lliga*, perque el verdader poble republicà, á qui s'ha rifat tantas vegades, s'organisa pera fer la pau el proper diumenge y la farà á pesar de totes las conxixas y brutícias que dit fulano es capa de realitzar. Ab tres reeleccions dos pactes indignes, els quals probant que no l'inspira cap ideal sinó el desitj de viure ab l'esquena dreta. Ja n'hi ha prou.

A les urnas, donchs, sallentins, per la salvació dels vostres interessos.

ELECTORERAS

Aquí aneu á votar rabes; avuy heu de votar cols; demà votareu monjetas; passat demà, muixarnos; dintre d'un mes, xirivías; dintre de quatre, pebrots... Mire usted, parece nada y causa el ser elector.

La batalla de demà

—Nosaltres anem á la lluita gujats pel ideal.

—Nosaltres hi anem... porque l' amo ens ho mana.

En Rovira de las farinas, va pel districte segón dient mal d'en Gubern.

—Bé, y qué 'n pot dir d'en Gubern?

—Oh! Vagi á saber! Els regionalistes, quan no saben coses, se les inventan.

—Més valdrà que inventessin canas que no podessin escursarre y liurars que sempre fessin el pes.

—Això diu en Rovira: Que en Gubern no fa 'l pes.

—No 'n fassí cas, donchs. El deu haver pesat ab les seves balançans de la secció de compras.

Pescat al vol:

—Noy, que animada está la *Lliga*.... Desde las 9 del matí fins á las 11 de la nit hi ha una gentada, á preguntar ahont ha d'anar á votar...

—Això 'n fa creure que perdrán.

—Per què?

—Perque la majoria dels que van á preguntar á la *Lliga* son dels partits contraris. No veus que hi van per comoditat, porque son las oficinas més cèntricas...

Ja ho va dir aquell, que «nuestro porvenir está en África.»

Recordo la cita porque veig que acaba d'aprobarse un crèdit de 100 mil pessetes pera 'ls cables submarins hispano-africans.

Vet aquí lo que 'n comensém á treure...

Diners de la butxaca.

Las damas catòlicas de Barcelona continúan en viant firmas al Gobernador civil demanantli que no deixi funcionar las escoles lliures clausuradas.

Lo bò es que las tals firmas de las tals damas dinhen molt poch en favor de las escoles catòlicas.

Havém tingut ocasió de inspeccionar alguna folla d'aquestas y... no 'n vulguin de disbarats y de mala lletra... Allò no son potetas de mosca, sinó aranyas, escarabats y trompas d' elefant....

Si no viequessim al país dels contrasentits, lo que demanarián las damas no fóra 'l tancament d'escoles lliures, sinó l'obertura d'academias de caligrafia obligatoria.

Estém sobre un *Teide*

Algú ha volgut remarcar l'extraordinaria gravetat qu'entranya 'l fet de que, desde 'l dia primer de desembre, no tinguém Diputació constituyida.

Horror!

—Y' s' pot viure quinze días seguits sense diputats provincials?

Al Gobern tant se li endona, 's veu...

A qui no li passa igual es al senyor Plaja.

Els federrals anti-solidaris están d'allò més cremats perque 'n Lerroux no s'ha recordat de donalshi un lloc en la candidatura radical.

Dinhen ells que don Lacandro 'ls devia aquesta consideració.

Ves, ara, ahont surten ab la consideració!

Haguessin sigut diners lo que 'ls debia, potser si que se n'hauria recordat.

Per memoria, els bons pagadors.

Ta-ta-tim... xech... pom!

El bisbe nou, ab motiu del homenatge que li dicidaren las societats carcas, va cridar desde la galeria del seu palau:

—Visca 'l poble catòlic!

Que visqui.

Pero que no visquin descuidats ni ell ni el pastor, si no volen que la religiositat de Barcelona s'escorri com un punt de mitja...

Y ja vam veure 'le punts que calsava allavoras de la setmana del sanch-y-fetge.

Llegeixo á la secció de *Sucesos* d'un diari local:

«De la calle de las Monjas, de la barriada de Vallcarca, partieron varias detonaciones.»

Monjas?

Vall...carca?

Vet aquí una gazetilla que, dos mesos enrera, no s'hauria deixat publicar.

Quan jo 'ls ho dich que, manar en Moret, es estar al cel.

Efectes de la planeta... y res més.

En Cambó ha fet corre aquests días que patia un atac gripal.

No se 'l crequin, ni de mitja paraula.

Lo que té 'n Cambó, ja 'ls ho diré á l' orella:

Ha anat á ca la tiradora de cartas...

Y lo que té es una mala impressió.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Enrich Lapedra Fábrega, Pepitu Utset, Unianench, Félix Fàstichs, y Un de la dreta... del Ensanche: No farém res, y ho sento.

Caballers: P. Cortacáns S. (a) Llegidor de *LA CAMPANA*, A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona, Ramón Valls y Moro sense dents: S'aprofitará poch ó molt, y me n'alegro.

Caballers: P. M. y A. C.: Té massa extensió y no disposim d'espai. Ho sento; serà per un' altra vegada.—Un de Vilassar: Las cartas sense firma no ven enloch.

—T. V.: Las cartas firmadas ab inicials no venen.—T. R.: No estan mal, però tenen poca novetat y es cassa intenció.—Pepito de la Seba: Aquestes intimitats no 'ns interessan. En aquest casos, tothom fa lo que pot y lo que vol; y el que no obra això, es perque no li convé. —Som liberals i que...—Ll. Barceló y Bou: Està molt bé, ja ho crech!...—R. Porón: Comensa bé y acaba no tant bé. Y lo bò es que no trobo manera d'arreglarla, perque 'l defecte que hi trobo es d'essència més que de forma.—Pepito Utset (a) El Sabi: Lo que se li hagi admes, se li publicarà un díu ó altre. Pero tingui per entés que la cartera es plena d'originals d'aquest gènere, y no es possible estableir ordre ni torns de cap mena. Paciençia y... barajar, que diuen els d' allende.—J. C. y R.: Podrà ser que aprofitissim algun dels cantars que envia. Una completa seguretat no m'atreveixo á donarli.—E. V.: La repetició de consonants en els tercets (consonants que hagin servit ja en els quartets) resulta de mal gust. Ab tot, faré els impossibles, tractantse d'un tema d'actualitat.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: El sonet es molt defectuós.—Un Tianench: Per mica que pugui, no 'ns envíhi 'ls originals escrits en llapis, perque ó sinò, per bé que estiguin els trobaré dolents.—Magis Khini: No sabriam hont enquistirlo. Gracias per la bona intenció.

Imprenta *LA CAMPANA* y *LA ESQUELLA*, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.

DINTRE DE POCHS DÍAS SORTIRÁ

ALMANACH de LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1910

Un volum d' unas 200 planas, profusament ilustrat * * * * * Valdrà, com sempre, DOS RALETS